

ارائه اصول و راهکارهای طراحی جهت توسعه گردشگری پایدار در مناطق ساحلی

(نمونه موردی: سواحل کیشهر)

سیده شیلا فلاح فرید^۱ علیرضا حسینی^۲ بهناز امین زاده^۳ محمد دهدار درگاهی^۴

چکیده

تقاضا برای تعامل با محیطهای طبیعی برای فرار از زندگی ماشینی، جهت آرامش روانی و جسمی افزایش یافته است. از آنجاییکه مناطق ساحلی از تعادل شکننده ای برخوردارند، کیفیت آنها به واسطه رشد گردشگری با خطر جدی روبروست. مطالعه حاضر به بررسی گردشگری پایدار منطقه ساحلی کیشهر واقع در استان گیلان، در قسمتی از حاشیه جنوبی دریای خزر پرداخته است که عناصر ساختاری آنرا تالاب، سواحل شنی و رودخانه سفیدرود تشکیل می دهند که در حال حاضر فاقد برنامه مدونی جهت توسعه گردشگری است. هدف از این تحقیق، تعیین قسمتهای حساس و آسیب پذیر و حفاظت از آن، احیا قسمتهای آسیب دیده، حفاظت و تقویت چشم اندازهای طبیعی منطقه و توجه به جنبه های زیباشناسانه محیط طبیعی، کاهش اثرات زیست محیطی گردشگری، برآورده شدن نیازهای تفریحی بازدیدکنندگان با احترام به فرهنگ جامعه میزبان و طراحی براساس هماهنگی با طبیعت می باشد. به منظور طراحی پایدار جهت بهره گیری از اهداف توأم حفاظت و گردشگری، شناخت و ارزیابی وضعیت محیط و منابع، همچنین نحوه گردشگری و شناخت پیامدهای زیست محیطی حاصل از آن، قبل از هرگونه اقدام ضروری بنظر می رسد. در پژوهش حاضر، ارزیابی توان اکولوژیک با رویکرد اکولوژی منظر، تحلیل و ارزیابی دید و منظر با روش چک لیست (آلدولثوپولد) و تحلیل و ارزیابی الگوهای رفتاری بازدیدکنندگان با استفاده از پرسشنامه انجام گرفت. در نهایت با در نظر گرفتن اصول گردشگری پایدار مناطق ساحلی و پرداختن به منظر آن از دیدگاه اکولوژیک و تلفیق آن با سه تحلیل فوق، الگویی مناسب جهت طراحی پایدار منطقه ساحلی کیشهر ارائه گردید.

واژه های کلیدی: منطقه ساحلی، اثرات زیست محیطی، گردشگری پایدار، طراحی پایدار

۱- کارشناس ارشد مهندسی طراحی محیط زیست، دانشکده محیط زیست، دانشگاه تهران، Farbodshila@gmail.com

۲- کارشناس ارشد مهندسی طراحی محیط زیست، دانشکده محیط زیست و انرژی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

۳- دانشیار گروه شهرسازی و معماری، دانشگاه تهران

۴- استادیار گروه محیط زیست، دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان